

πесμός του μολύβδου και τούτου πάλιν η δλονέν προβαίνουσα έκπτωσης του συναλλάγματος εν τη επίτεινομένη ιδέα της άρσεως της αναγκαστικής κυκλοφορίας.

Τό αληθές είνε ότι τά αίτια ταύτα δέν είνε πολύ δυσανάλογα μέ την ύποτίμησιν των Λαυριακών μετοχών, άλλ' άφ' ετέρου είνε έκτός πάσης άμφιβολίας ότι εις τούτο συντελεί κατά μέγα μέρος και ο πανικός τον όποιον οι έπιτηδειότεροι έκμεταλλεύονται, ως γόητες αληθινοί, οίτινες ύψουντες άφ' ενός την μίαν των χείρα διά να δείξουν τό μέγεθος του κινδύνου, χαμηλώνουσιν άφ' ετέρου την άλλην διά να άφαιρέσουν τό ώρολόγιον του θύματός των!

Και αληθώς είνε φυσική, είνε λελογισμένη αυτή η έκπτωσης των μετοχών τω Λαυρίου, άρ ουδέμία πραγματική περίπτωσης μονίμως ή ούσιωδώς, τουλάχιστον παραβλάπτουσα τάς μεταλλευτικές εργασίας της εταιρίας διαφαίνεται που, άφου ή έν Λαυρίω παραγωγή δέν ήλαττώθη, άφου αί έν Μικράς Ασίας εργασίαι βαίνουν κανονικώς υπό μεταλλευτικήν έποψιν, άφου ο έκπесμός του μολύβδου δέν δύναται να διαιωνισθί, άφου η άρσις της αναγκαστικής κυκλοφορίας δέν έπραγματοποιήθη εισέτι, δύναται, έρωτώμεν, να ήνε φυσική και λελογισμένη η ύποτίμησις αυτή των Λαυριακών μετοχών, η μήπως, μετά την γενομένην παλίρροϊαν παρασκευάζουσι νύν άμπωτιν, εις της οποίας τό ρεύμα θα παρασυρθώσιν έκ νέου και οικογενειάρχαι άπονήρευτοι;

Τό καθ' ήμας, αισθανόμεθα ένδόμυχόν τινα ευχαρίστησιν όπόταν έν τη χρυσή χοάνη του Χρηματιστηρίου τρίβονται και συντρίβονται οι διευθύνοντες και νεμόμενοι τό μέγα αυτό χαρτοπαίγνιον από του όποιου, ως από της έξωθύρας του Μοναχού, καταφεύγουσιν εις την άτιμίαν ή εις τό ρεθόλθερ, λυπούμεθα όμως κατάκαρδα όταν αγαθοί συμπολίται μας άφίνουσι να παρασύρωνται από τους μεγάλους αυτούς χαρτοπαίκτας.

Προσοχή, καλοί μου οικοκυραίοι! Κατά την τελευταίαν καταστροφήν ήκούσθησαν τά όνόματα μεγάλων κεφαλαιούχων, οίτινες είνε άδύνατον να μην έχουν κεκρυμμένην εις τό βάθος του χρηματοκιβωτίου των, όμού μέ τάς χιλιάδας των ξεπεσμένων μετοχών των, και την άντεκδίκησιν έν τη μελλούση ύπερτιμήσει. Τό παράδειγμα είνε πρόχειρον και δέν έχετε η ν' άνατρέξετε πρό δύο έτών εις τάς μετοχάς της Banque Union εις παρόμοιον τέχνασμα του διαστήμου Ποιτού και εις την διά ξυραφίου άποκοπήν του λαιμού ενός Ρόσχιλδ, διά να τό άνεύρητε.

Προσοχή, καλοί μου οικοκυραίοι, εις τό βαλάντιον, και... τον λαιμόν σας!

Καλιδάν

ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ή Ακρόπολις. Τό μουσειον τούτο περιέχει μόνον πράγματα εύρεθέντα έν αυτή τη Ήκροπόλει, προς δέ και γύφισιν έκμάγματα των έν Λονδίω άγαλμάτων του Παρθενώνος, άτινα άπήγαγεν έξ Έλλάδος ο λόρδος Έλγιν. Ο από του προδόμου, εις όν κατ' αρχάς εισέρχεται, δεξιά στρεφόμενος βλέπει έν τω πρώτῳ δωματίῳ τά δείγματα της αρχαιοτάτης άττικής τέχνης—δείγματα άμορφα και χονδροειδή τοιαύτην έντύπωσιν προξενούσι πρό πάντων τά δύο μεγάλα άγάλματα της Αθηνάς, τά επί θρόνων καθήμενα. Πρέπει όμως να έχωμεν πάντοτε ύπ' όψιν ότι και η κακή

συντήρησις των συντείνει πολύ εις την τοιαύτην έντύπωσιν. Έν τῳ δευτέρῳ δωματίῳ άπετέθησάν μόνον τεμάχιά, έν δέ τῳ τρίτῳ και τετάρτῳ τά κάλλιστα προϊόντα της έλληνικής γλυπτικής, τά έκμάγματα και τινα πρωτότυπα του Παρθενώνος· και έν τῳ μέσῳ του τρίτου δωματίου κεινται τά έκ των αετωμάτων, προς δέ τους τοίχους η ζωφόρος η παριστώσα την πομπήν των Παναθηναίων· έν αὐτῇ αί μέν παρθένοι φέρουσι διάφουρα σκεύη χρήσιμα εις την θυσίαν, οι γέροντες συνδιαλέγονται κατά ομάδας και οι νέοι ήππεύουσιν η όχούνται έφ' άρμάτων τέλος άλλοι άγούσι βούς και πρόβατα εις θυσίαν. Τά αετώματα είνε δυστυχώς έλλειπέστατα, πās όμως δύναται να θαυμάσῃ τό συμπλεγμα των τριών γυναικῶν, ών η μία έξηπλωμένη στηρίζει την κεφαλήν επί των γονάτων της δευτέρας· αὐται λέγεται ότι είνε αί τρεις αδελφαί Πάνδροςος, Αγραυλος και Έρση. Έν τῳ τετάρτῳ δωματίῳ υπάρχουν αι μετόπαι του αὐτοῦ ναοῦ, παριστώσαι κεντραυρομαχίας. Έκ των έν τῳ έπομένῳ δωματίῳ εξαίρομεν τρεις η τέσσαρας μεγάλας πλάκας παριστώσας Νίκας πτερωτάς άγούσας βούς εις θυσίαν· αὐται ανήκον άλλοτε εις θριγκόν τινα κατά την βορείαν πλευράν του μικροῦ ναοῦ της λεγομένης Απτέρου Νίκης, του ισταμένου παρά τά Προπύλαια δεξιά και ύπεράνω της μεγάλης κλίμακος, δι' ης άνερχόμεθα εις την Ακρόπολιν. Είνε δέ έργα νεώτερα των του Παρθενώνος και θαυμάσια διά την χάριν και λεπτότητά των· κυρίως θαυμάζεται η Νίκη, η κίπτουσα ίνα λύσῃ η θέσῃ τό σανδάλιον της. Έν τῳ αὐτῳ δωματίῳ εύρίσκονται υπό τάς ύέλους διάφορα μικρά άγάλματα η τεμάχια τοιούτων πολύχρωμα· ταύτα και τά επί δύο τραπέζων έν τοις τελευταίοις δωματίοις έκτιθέμενα άνεκαλύφθησαν τό παρελθόν έαρ έν ταῖς ανασκαφαῖς της Ακροπόλεως· είνε δέ σύγχρονα περίπου των περσικῶν πολέμων, δηλαδή αρχαιότερα του Παρθενώνος και νεώτερα των έν τῳ πρώτῳ δωματίῳ δύο άγαλμάτων της Αθηνάς. Μεταξύ αὐτῶν εξέχουσι δύο κεφαλαί υπό τάς ύέλους, ιδίως εκείνη, ης και τό στήθος σώζεται νομίζει τις ότι θα όμιλήσῃ τοιαύτην έντύπωσιν προξενούσι τά χρώματα· έν πᾶσιν όμως παρατηρεῖται μεγίστη ύπομονή, επίμελεια και αγάπη προς τό έργον και αὐται ακόμη αί ραφαί των ένδυμάτων είνε έξειργασμένοι μετὰ πάσης της δυνατής ακριβείας. Βλέπει τις ότι οι τεχνίται εκείνοι εἰργάζοντο μετὰ εἰλικρινείας και σοβαρότητας χάριν αὐτῆς της τέχνης, και δέν έσκέπτοντο πῶς άπονώτερον να κερδίσουσιν όσον τό δυνατόν περισσότερον. Τώρα έννοοῦμεν, πῶς επί τοιούτων θεμελιῶν ήδυνήθη ο Φειδίας μίαν γενεάν μετὰ ταῦτα να οικοδομήσῃ τό υπερήφανον οικοδόμημά του· άποδεικνύεται δηλαδή έκ νέου ο νόμος της ιστορίας, ότι πᾶσα μεγάλη μεταβολή εἴτε έν τη τέχνῃ και ταῖς επιστήμαις, εἴτε έν τη πολιτικῇ, εἴτε και αὐτῇ τη θρησκείᾳ ποτέ δέν είνε έργον ενός ανθρώπου, άλλ' απαιτεῖται προηγουμένως επίμονος και αδιάκοπος εργασία πολλῶν γενεῶν.

Κεντρικόν Μουσεῖον. Περί των αρχαιοτήτων, των έν τῳ ατελεί έτι τούτῳ οικοδομήματι παρά την όδόν Πατησίων κατατεθειμένων, δέν έχομεν να εἰπῶμεν πολλά, διότι δέν περιέχει πράγματα εξέχοντα των λοιπῶν τόσον, ώστε να προτιμηθῶσιν έν τη περιγραφῇ· έπρεπε λοιπόν να αναφέρωμεν τά πλείστα, άλλ' έπειδή τοῦτο δέν είνε δυνατόν, περιορίζομεθα εις γενικάς μόνον παρατηρήσεις περί τινων κατηγοριῶν. Έν τη πρώτῃ και δευτέρᾳ, έν μέρει και έν τη τρίτῃ αἰθούσῃ, ἀριστερᾷ της εισόδου, εύρίσκεται

πληρεστάτη συλλογή ἐπιθυμιῶν στηλῶν, αἰτίνες διακρίνονται εὐκόλως ἐκ τοῦ ἐπιτεφροντος τας πλείστας γεωματίου, καὶ ἐπιθυμιῶν ληκυθίων, ἥτοι μεγάλων λιθίνων ἀγγείων ἔχόντων μίαν μόνην λαβήν. Αἱ ἐπὶ τῶν στηλῶν καὶ τῶν ληκυθίων γλυπτὰ εἰκόλες δὲν εἶνε πολὺ ποιικίαι· ὡς εἶνε φυσικόν, αναφέρονται πᾶσαι εἰς τοὺς νεκροὺς, παριστῶσαι συνήθειαν τὸν χωρισμὸν τοῦ θανόντος ἀπὸ τῶν συγγενῶν του, ἢ γυναῖκα καθημένην καὶ λαμβάνουσαν κοσμήματα ἐκ κιβωτίου, ὃ κρατεῖ ὑπηρετρία· ἄλλοτε πάλιν ὁ νεκρὸς ἔχει εἰς τὰς χεῖράς του πτηνόν, ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα, ὃ ἡγάπα ζῶν, καὶ οὕτω καθεζήσῃ. Ἀλλ' ἐν πᾶσι διαφαίνεται ἀληθὲς πόνος, ὅστις ὅμως μετριάζεται ὑπὸ τῆς τὰ ἑλληνικά ἔργα διακρινούσης εὐκοσμίας καὶ σωφροσύνης εἰς γλυκεῖαν τινα καὶ ἀόριστον μελαγχολίαν. Οἱ ἡμέτεροι γλύπται ἔπρεπε νὰ μελετῶσι συχνότερα τὰ ἔργα ταῦτα, διὰ νὰ μένῃ εἰς τὰ ἰδικὰ τῶν πάντοτε μικρὰς τῆς διακρίσεως μεταξὺ νεκροταφείου καὶ θεάτρου.—Ἐν τῷ δευτέρῳ δωματίῳ ἐπὶ ἰδιατέρῳ βᾶθρῳ ἴσταται καὶ τὸ πολυθύλλητον ἀντίγραφον τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ Φειδίου, τὸ παρὰ τὸ Βαρβάκειον πρὸ τριῶν σχεδὸν ἑτῶν εὑρεθὲν, καὶ περὶ οὗ τόσος εἶχε γέινει τότε κρότος. Δυστυχῶς τὸ ἀντίγραφον τοῦτο εἶνε ἔργον μετριωτάτου τεχνίτου καὶ δὲν δύναται νὰ δώσῃ οὐδεμίαν ἰδέαν περὶ τῆς τέχνης τοῦ Φειδίου· μόνον τὴν στάσιν καὶ τὰ ἐξωτερικὰ σύμβολα ἡδυνήθη νὰ μιμηθῇ ὁ ἀντίγραφος· ἡ ἔκφρασις ὅμως ἐκείνη, ἥτις ἐγοήτευε τοὺς ἀρχαίους, καὶ τῆς ὁποίας καὶ ἡμεῖς ἀκόμη αἰσθανόμεθα τὸ μεγαλεῖον πρὸ τῶν λειψάνων τοῦ Παρθενῶνος, ἡ ἔκφρασις αὕτη λείπει ἐνταῦθα ὁλοτελῶς.—Περὶ τῶν λοιπῶν ἔργων, ὧν πλείστα ἐσχάτως ἐκεῖ μετακομισθέντα εἰσέτι δὲν ἐστήθησαν, δὲν ἔχομεν νὰ εἰπωμέν τι ἰδιαιτέρον· θὰ μνημονεύσωμεν ὅμως τῆς δεξιᾶ τῆς εἰσόδου αἰθούσης, ἐν ἣ ὑπάρχει συλλογὴ ἀρκετὰ μεγάλη προτομῶν, ὧν αἱ πλείστα δυστυχῶς ἀνδρῶν οὐχὶ ἐπισήμων· οὐχ ἥττον ὅμως ἔχει τι τὸ ἐνδιαφέρον, νὰ βλέπῃ τις τόσας ἑλληνικὰς καὶ ρωμαϊκὰς φυσιογνωμίας ὁμοῦ (διότι ὑπάρχουσι μεταξὺ αὐτῶν καὶ ρωμαϊκαὶ κεφαλαί). Ἐὰν ἡθέλωμεν νὰ ἐκτελέσωμεν κατὰ γράμμα, ὅσα ὁ τίτλος τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ὑπόσχειται, νὰ ἐμιλήσωμεν δηλαδὴ περὶ πάντων τῶν μουσείων τῶν Ἀθηνῶν, ἔπρεπε νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τινὰς μικροτέρας συλλογὰς ἀρχαιοτήτων, εἰς διάφορα μέρη διεσπαρμένας. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ γράψωμεν ὁδηγὸν τῶν ξένων σκοπὸς τῆς διευθύνσεως ἥτις ὑπομνησκουσα εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ φύλλου τούτου, ὁποῖος ἠσπασμὸς κρύπτεται ἐν τοῖς μουσείοις τῶν Ἀθηνῶν, νὰ διεγείρῃ ὀλίγον ζήλον καὶ ὀλίγην ἀγάπην ὑπὲρ τῶν ἀρχαιοτήτων παρὰ τοῖς ἀπανταχοῦ φίλοις τοῦ «Μὴ Χάνεσαι». Ἐὰν κατάρθωσιν τοῦτο, κατάρθωσιν πολλὰ, διότι ἐκέρδισεν τὴν ἐκλεκτοτέραν μερίδα τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὲρ τῶν δυσμοίρων ἀρχαιοτήτων, τῶν καταστρεφόμενων βανδαλικῶς ὑπὸ ἀμαθοῦς πλεονεξίας ἢ ἀπεμπολουμένων εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ ἐπιστημονικῆς ἀρχαιοκαπηλίας.

Φιλάρχαιος

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Σόφια, τῇ 19 Ἰουλίου 1883.

Τὴν ἐνήργησεν ἡ γερμανικὴ πολιτικὴ. Τοῦτο εἶνε βέβαιον, ὑπερβέβαιον. Τὰ ἀτομικὰ αἰσθήματα τοῦ ἡγεμόνος, ἡ πρὸς

τὸ ἄτομον τοῦ στρατηγοῦ Σόβολεφ ἀντιπάθεια καὶ συντηρητικὸν καὶ φιλελευθέρων πολιτευομένων ἐπὶνεγκε τὴν μεταβολὴν ταύτην, τὴν τοσοῦτον ἐλκύσαν τὴν προσοχὴν τῆς Εὐρώπης.

Ἡ μεταβολὴ αὕτη ὑπῆρξε συνέπεια τῆς αὐτοκρατορικῆς πτεφσεως καὶ τῆς περιοδείας τοῦ ἡγεμόνος εἰς Γερμανίαν. Αἱ ῥαδιουργίαι τοῦ πρωθυπουργοῦ του ἐν Μόσχᾳ καὶ Πετροπόλει κατέστησαν ψυχρὰν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Α' τῆς Βουλγαρίας τὴν κηδεμόνα αὐτὴν, — τοσοῦτον δὲ μάλλον ὅσον τὰ κατόπιν ἐπελθόντα ἐπέδειξαν ὅτι εἶχον βάσιν τινὰ αἱ διαβολαὶ τοῦ στρατηγοῦ. Ὁ ἡγεμὼν προφανῶς ἐκλινε πρὸς τὴν γερμανικὴν πολιτικὴν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐκλινε καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις νὰ καταστήτῃ ἐκποδὼν τὸν προστατευόμενόν της.

Πράγματι διετέλει ἐν ἀμφιβολῇ, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του εἰς τὴν πρωτεύουσιν ἡ θέσις τοῦ ἡγεμόνος· ἐψιθυρίζετο ἡ ἀντικατάστασις, καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων διαδόχων διεδίδοντο. Ἀλλ' ὑπελόγιζεν ἡ ρωσικὴ πολιτικὴ ἄνευ τῆς ἐπιτηδεῖας ὑποστηρίξεως τοῦ πολυμήτιος τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης Ὀδυσσεως. Ἐζήτησαν οἱ ῥώσσοι στρατηγοὶ νὰ προσκαλληθῶσι τοὺς φιλελευθέρους καὶ ἐκολάκευον τὸν δῆμαρχον τῆς πρωτεύουσας κ. Σουκνάρωφ καὶ τοὺς ἰδικούς του· ἀπ' ἐτέρου ὅμως μετεκαλέσατο ὁ ἡγεμὼν τὸν ἐξόριστον τῆς Βράτζας καὶ διὰ τῆς συγγενείας προσεκλήσατο τὴν ὑποστηρίξειν τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως. Ἐνέδωκεν εἰς τοὺς ῥώσσους ἐπαναφέρειν τὸ σύνταγμα, ἀλλὰ τὴν ἐπάνοδον ταύτην κατέστησε τοσοῦτον ἴδιον ἔργον, ὥστε ὅλη ἡ δημοτικὸς τοῦ κινήματος αὐτὸν καὶ μόνον πύνησεν. Ἐκολάκευον οἱ ῥώσσοι τοὺς φιλελευθέρους, ἀλλὰ τοσοῦτον πλείοτερον καὶ ἐπιτηδειότερον ὁ ἡγεμὼν, ὥστε συνήνωσεν αὐτοὺς μετὰ τῶν συντηρητικῶν. Ὑπεστηρίζοντο οἱ στρατηγοὶ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Ῥώσσου αὐτοκράτορος, ἀλλ' ἀπέστειλε πρᾶκτορα ἀφωσιωμένον τοῦ φίλου εἰς Πετρούπολιν ὁ ἡγεμὼν, τὸν κ. Στοίλωφ. Ἡ Βουλὴ ἐνθουσιωδῶς ἐδέχθη τὸν ἡγεμόνα ἀπαγγέλλοντα τὸ ἐναρκτήριον προσφώνημα καὶ ἡ δυσμένεια, ἥτις εὐρίσκετο εἰς τὰ αἰσθήματα πάντων, δὲν εἶχεν ὡς θύματα ἢ τὴν δυάδα Σόβολεφ-Κάουλμπαρ καὶ τοὺς περὶ αὐτοὺς.

Τοιοῦτο εἶνε ἐν συντόμῳ τὸ ἱστορικὸν τῆς μεταπολιτεύσεως ταύτης, τῆς ἐπιτευχθείσης διὰ τοσοῦτον πρωτοφανοῦς τρόπου καὶ τῆς ἐπενεγκούσης τοσοῦτον ἀπροσδόκητα ἡποτελέσματα. Ὁ ἡγεμὼν φαίνεται τὴν στιγμὴν ταύτην κύριος τῆς θέσεως.

Τὴν στιγμὴν ταύτην λέγω, διότι τοῦ συμβιβασμοῦ τοῦτο μένουσι δύο ἐκκρεμότητες—δύω ἄρθρα τοῦ παλαιοῦ συντάγματος, τὸ ἱγ' καὶ ἰδ', ὧν τὴν ἀπάλειψιν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ θεωρεῖ ὁ ἡγεμὼν ὅπως διαμείνῃ ἐν τῇ χώρᾳ. Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἀφορῶσι τὰς ἐκλογὰς, αἰτίνες, κατὰ τὸ σύνταγμα τῆς Τυρνόβου εἰσὶν ἀπλαῖ ὡς ἐν Ἑλλάδι, ἐνῷ κατὰ τὸν νέον νόμον οἱ ἐκλογεῖς κατατάσσονται εἰς δύο βαθμούς. Εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ νόμου τούτου ἐπιμένει ὁ ἡγεμὼν καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν γερουσίας ἐχούσης τὴν ἀρνησικυρίαν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς βουλῆς. Αἱ δύο αὗται ἐκκρεμότητες ἔχει ἀπόφασιν ἡ Α. Υ. νὰ λυθῶσι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ τρ. ἔτους.

Ἡ βουλὴ, μετατραπείσης εἰς τακτικὴν νομοθετικὴν τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς συνόδου, θέλει ψηφίσει τὸ νομοσχέδιον τοῦ νέου συντάγματος, ὅπερ ὑποβλήθησεται εἰς μεγάλην ἐθνοσυνέλευσιν, κατόπιν τῆς κυρώσεως τῆς ὁποίας, θέλει λάβει ἰσχὺν νόμου. Ἀλλὰ δύο δισταγμοὶ ἐπέρχονται εἰς τὸ πνεῦμα παντὸς τοῦ μελετῶντος τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου κατὰστασιν. Ἀφ' ἑνός ἡ διατήρησις τοῦ οἰκουμενικοῦ βουλ-